

LUNDS
UNIVERSITET

C-UPPSATS

SVEK02

Anna Rothman

VT 2016

Prefixkunskap kontra ordkunskap –

**Är det möjligt att spåra ett samband mellan förståelsen för
ordets uppbyggnad och förståelsen för själva ordet?**

Handledare: Gunlög Josefsson

Språk- och litteraturcentrum

Sammandrag

Denna uppsats har som sitt primära syfte att undersöka om det i praktiken finns ett samband mellan kunskap om olika prefix och allmän ordkunskap. I andrahand syftar uppsatsen till att ta reda på vilka skillnader det finns i prefixkunskap och ordkunskapsförståelse mellan förstaspråksanvändare och andraspråksanvändare. För att göra detta har elever på gymnasiet, som läser någon av svenskkurserna SVE eller SVA, deltagit i en enkätundersökning. I denna har eleverna fått förklara betydelsen hos 15 ord, samt även identifiera och förklara dess prefix. Resultaten av undersökningen tyder på att prefixkunskap och ordkunskap skulle kunna hänga samman. För SVA-eleverna visar studien att i 6 fall av 10 ger bäst kunskap om prefixen även högst antal korrekt förklarade ord. Motsvarande siffra för SVE-eleverna är 6 av 9. Det finns således en antydning till att elever med hög kännedom om orden i fråga även har hög kännedom om dessas prefix. Två av tre grupper som tidigare har arbetat med prefixkunskap visar sig även ha något högre resultat än övriga grupper. I fråga om skillnader mellan elever som läser svenska (SVE) och elever som läser svenska som andraspråk (SVA) visar sig andraspråks eleverna ha lägre resultat både vad gäller att förklara orden samt att identifiera prefixen. Dock har de uppnått nästan samma korrekthetsgrad när det kommer till att förklara prefixen. Kanske detta är en följd av faktiskt arbete med olika typer av prefix. För att ytterligare befästa de antaganden som görs i uppsatsen krävs dock fler djuplodande studier i ämnet.

Nyckelord: prefix, ordkunskap, ordinlärning, ordbildning, andraspråksinlärning, svenska som andraspråk

Innehållsförteckning

Sammandrag	2
1 Inledning	5
1.1 Syfte och frågeställningar	6
1.2 Avgränsning och definition	6
1.3 Disposition	7
2 Teoretiskt perspektiv	7
2.1 Ordinlärning	7
2.2 Implicit och explicit ordinlärning	9
2.3 Ordinlärning utifrån affix	10
2.4 Ordbildning i svenskan	11
3 Metod, material och genomförande	12
3.1 Enkäten	12
3.2 Informanterna	14
3.3 Genomförande	14
3.4 Materialbearbetning	15
3.5 Forskningsetiska principer och metoddiskussion	15
4 Resultat och analys	16
4.1 SVA-elever	16
4.2 SVE-elever	20
4.3 SVA-elever i jämförelse med SVE-elever	22
5 Diskussion	24
5.1 Slutord	25
5.2 Förslag till vidare forskning.....	26
Litteraturlista	27
Bilaga: Enkät – ordkunskap	28

1 Inledning

Som lärare i engelska, spanska och svenska som andraspråk har jag länge fascinerats över de samband som går att finna mellan olika språk. Kunskap om likartade strukturer är många gånger ett effektivt verktyg att använda vid språkinläring. I mitt arbete med elever som läser svenska som andraspråk har jag kommit att intressera mig mer och mer för hur ord är uppbyggda av olika delar. En av dessa delar är så kallade affix, vilket är samlingsnamnet för den orddel som kan förekomma i början av ett ord – prefix, respektive i slutet av ett ord – suffix. En del av de affix som används i svenskan återfinns i flera andra språk. Om språkinläraren knyter samman sin kunskap inom olika språk och skapar sig en förståelse för olika affix, tror jag att denne lättare kan tolka eller gissa sig till innebörden av okända ord.

Hur många ord det egentligen finns i ett språk eller hur många ord en språk användare behöver finns det dessvärre inga säkra uppgifter om. I undervisningen av elever som läser svenska som andraspråk är det emellertid tydligt att ett i många fall bristande ordförråd är en stor stötesten. Hur mycket eleverna än anstränger sig är det (även för modersmålstalare) en i princip omöjlig uppgift att lära sig alla ord i ett språk. Det är ingalunda konstigt att andraspråkselever ligger flera år efter när det gäller inhämtandet och utvecklingen av ordförståelse i allmänhet, men skolspråket i synnerhet. Deras brister visar sig inte enbart på svensklektionerna utan detta har givetvis en direkt påverkan på all kunskapsinhämtning.

De elever som läser svenska som andraspråk på gymnasienivå har utvecklat ett väl fungerande vardagsspråk. Eleverna möter dock ständigt nya ord och ordförrådet med alla dess nyanser kan ibland te sig oändligt. Detta förutsätter att eleverna utvecklar fungerande strategier som hjälper dem vid ordinläringen. Nyttan av att kunna affix har förts fram av flera forskare, bland annat James Milton som i sin bok *Measuring Second Language Vocabulary Acquisition* skriver följande: ”Affix learning and vocabulary size appear to be linked” (Milton 2009:113). I denna uppsats är avsikten att ta reda på huruvida detta förhållande stämmer i praktiken. Är det möjligt att spåra ett samband mellan förståelsen för ordets uppbyggnad och förståelsen för själva ordet?

Min hypotes är att de elever som bäst klarar av att identifiera¹ prefixen också har den bästa ordkunskapsförståelsen. Om min hypotes stämmer är det rimligt att anta att direkt undervisning i ordbildningslära bör spela en central roll i framför allt andraspråksundervisning. Ifall lärare aktivt skulle arbeta utifrån detta synsätt skulle elevernas ordkunskap och därmed även deras djupare ämneskunskaper på sikt öka.

1.1 Syfte och frågeställningar

Uppsatsen har två syften, där det ena ämnar undersöka om det finns ett samband mellan kunskap om ett ords delar och kunskap om ett ords betydelse. Det andra syftet är att se hur prefixkunskap och ordkunskap skiljer sig åt mellan elever som har svenska som modersmål och elever som har svenska som andraspråk. Detta görs med nedanstående forskningsfrågor:

- Hur väl kan elever som läser svenska respektive svenska som andraspråk, identifiera olika prefix?
- Hur ser gymnasieelevers förståelse av prefix ut?
- Finns det ett samband mellan kunskap om prefix och förståelse för ordet som helhet?
- Hur skiljer sig kunskap om prefix mellan elever som läser svenska och elever som läser svenska som andraspråk?

1.2 Avgränsning och definition

Inom ordbildningsläran finns det flera olika aspekter att fördjupa sig inom och en av dessa är olika typer av affix. I svenskan förekommer prefix respektive suffix och begränsningen för denna uppsats är att undersöka prefixen. Norstedts svenska ordbok definierar prefix som en ”betydelsebärande orddel som placeras före ordroten men vanl. inte kan förekomma som självständigt ord”. Klassificeringen av prefix är ibland svårbestämd och därför görs här en stipulativ definition om att de 15 undersökta förleden i denna uppsats

---

¹ Definitionen av att *identifiera* är genomgående i uppsatsen att kunna *urskilja* de olika prefixen.

betraktas just som prefix, även om andra definitioner skulle beteckna dem på annat sätt. Vidare har jag valt att studera de grekisk-latinska prefixen, med motiveringen att dessa kan ha en hög igenkänningsfaktor för elever som har kunskaper i andra indoeuropeiska språk.

1.3 Disposition

Efter detta inledande stycke följer kapitel 2, ett teoriavsnitt som presenterar ramen för arbetet, följt av kapitel 3 som beskriver metod, material och genomförande. Kapitel 4 är uppsatsens kärna och undersökningens resultat presenteras här tillsammans med en analys. I kapitel 5 diskuteras resultaten ytterligare och uppsatsen sammanfattas slutligen, följt av förslag till vidare forskning. Sist i uppsatsen återfinns litteraturlista samt bilaga.

2 Teoretiskt perspektiv

I detta kapitel ges en teoretisk bakgrund till undersökningar om ordkunskap för elever med svenska som andraspråk. I 2.1 behandlas ordinlärning ur ett allmänt perspektiv som sedan fördjupas i 2.2 där termerna implicit och explicit ordinlärning diskuteras. 2.3 beskriver ordinlärning utifrån affix och 2.4 ordbildning i svenskan.

2.1 Ordinlärning

Grammatik och syntax i all ära, men utan orden som verktyg skulle vi inte kunna laborera med språket överhuvudtaget. För att andraspråksinläraren ska kunna använda sig av sitt andraspråk på ett effektivt sätt krävs ett rikt ordförråd. I forskningsrapporten *Att undervisa om ord* (2013a) slår universitetslektor Ingegerd Enström fast att lärarstudenter och verksamma lärare i svenska som andraspråk bör ges ökad undervisning och kompetensutveckling i just ordinlärning. De tre huvudkategorier hon nämner som mest väsentliga är betydelsereationer mellan ord, olika typer av ordkombinationer och ordbildningslära. Enström (2013a:2) konstaterar att ett stort ansvar vilar över lärare i

svenska som andraspråk i att hjälpa eleverna att utveckla ett varierat och omfångsrikt ordförråd. För att lyckas med detta krävs kunskap om hur ord bäst lärs in och vilka olika strategier man kan använda sig av. Enström (2013a:3) hänvisar vidare till Saville-Troike som hävdar att ”ordförrådet är den enskilt viktigaste faktorn för att andraspråkselever ska lyckas i skolan”.

Ingegerd Enström (2013a:4) belyser en viktig aspekt som skiljer ordinläring i förstaspråket från den i andraspråket. Förstaspråksinläring handlar om att successivt bygga upp en bas som sedan byggs ut. Med bas menas det grundläggande vardagspråk som elever födda i Sverige har med sig när de börjar skolan. Basen utvidgas därefter år för år i takt med att eleven mognar och inhämtar ny kunskap. Det ordförråd eleven tillägnar sig ökar alltså i takt med den nya kunskapen. Elever som kommer in i den svenska skolan i ett senare skede har en mer krävande uppgift då de förväntas tillägna sig denna bas parallellt med utbyggnaden. Det säger sig självt att detta många gånger kan vara en mödosam och tidskrävande uppgift. Eftersom ordförrådets omfång går hand i hand med elevens ämneskunskaper, motiverar detta starkt att aktivt arbeta för ett rikt och nyanserat ordförråd. I sin bok *Ordens värld: svenska ord – struktur och inläring*, skriver Enström (2010:87) även att kunskap om ordens byggstenar, alltså morfemen, ger möjligheter att analysera nya ord, gissa ords betydelser samt att bygga upp ett rikt ordförråd. Hon menar dessutom att kunskap om olika prefix och suffix kan hjälpa inläraren till bättre uttal och betoning.

En av världens ledande forskare när det kommer till ordinläring i ett andraspråksperspektiv är Paul Nation. I boken *Learning Vocabulary in Another Language* redogör han från grunden för de olika sätt på vilka man kan arbeta med ordinläring. Förvisso handlar dessa främst om engelska som andraspråk, men de resultat som har framkommit kan appliceras även på svenska som andraspråk. Nation (2001:147–148) beskriver undersökningar som har gjorts där resultaten pekar på att språkbrukaren bör ha kännedom om ca 95 % av orden i en text för att kunna ta till sig innehållet. För att ordentligt förstå innehållet hävdas det till och med att eleven bör förstå upp mot 98 %. Det motiverar med andra ord att det ges utrymme åt ordkunskapsundervisning i andraspråksklassrummet. Hur denna undervisning bör bedrivas och optimeras råder det dock delade meningar om. Nation ger exempel på såväl explicita som implicita undervisningsformer. För båda dessa görs en grundligare förklaring i kapitel 2.2.

2.2 Implicit och explicit ordinlärning

I inledningen till denna uppsats konstaterades omöjligheten i att lära sig alla ord i ett språk och att olika typer av strategier därför kan vara värdefulla för att förstå och lära sig nya ord. Strategierna kan huvudsakligen delas in i implicita och explicita. Olika typer av gissningsstrategier utifrån kontext och kunskap om omvärlden är exempel på implicit ordinlärning. Nation (2001:237) hänvisar till en rad studier och menar att denna strategi fungerar som inlärningsmetod i 5-10 % av fallen. I andra fall kanske ordets innebörd gissas korrekt utan att för den skull läras in. I värsta fall kanske gissningen blir felaktig eller till och med uteblir. Ett annat exempel på implicit inlärning är läsning som ett instrument genom vilket ordförrådet automatiskt byggs upp. Nackdelen med denna inlärningsform är dock att det tar lång tid och att ordinlärningen riskerar att bli slumpmässig.

Explicit inlärning handlar tvärtemot implicit, om att styra inlärningen till ett visst ord eller vokabulär. Enström (2013b:180) skriver att dess huvudsakliga uppgift är att ”aktivt öka inlärnarnas språkliga medvetenhet och att stimulera dem till att tillägna sig effektiva ordinlärningsvanor”. Nation (2001:297) nämner att denna metod emellertid har kritiserats för att dekontextualisera orden, eftersom de tas ur ett naturligt sammanhang. De som motsätter sig en explicit undervisning menar att ordförrådet är för stort för att läras in, medan de som förespråkar explicit undervisning i ordkunskap menar att andraspråksinläraren har mycket att vinna. Det råder således ingen konsensus om hur den optimala ordinlärningen bör bedrivas. Enström (2013b:182–183) menar att målet för den avancerade språkinläraren är att denne ska bli oberoende och på egen hand klara att tillägna sig nya ord. Detta kräver av inläraren intresse och medvetenhet om sin egen inlärning, men även kunskap om gissningsstrategier såväl som kunskap om målspråkets lexikala struktur.

Slutsatsen som kan dras utifrån både Enström och Nation är att både explicita och implicita inlärningsmetoder behövs och bör varvas för att maximalt resultat ska uppnås. Med utgångspunkt i ovanstående är det ett rimligt antagande att studerandet av olika affix kan hjälpa andraspråksinläraren till att bättre och med större självständighet förmå utveckla ordförrådet.

2.3 Ordinlärning utifrån affix

I 2.2 uppmärksammades utifrån både ett svenskt och ett engelskt perspektiv hur explicit ordinlärning kan vara ett värdefullt instrument för att tillägna sig nya ord. Nation (2001:264–281) beskriver flera studier som har gjorts angående affixkunskap i förhållande till ordkunskap. Liknande studier verkar inte ha gjorts när det gäller svenskan, vilket väl motiverar denna (om än småskaliga) undersökning. Nation listar dock en del generella principer som bör gälla när man arbetar med ordinlärning utifrån orddelar (eng: *word parts*). Dessa principer ses i tabell 1.

Tabell 1 Nations principer vid ordinlärning utifrån orddelar

Princip 1	Inläraren bör först tillägna sig en viss mängd olika ord som denne sedan kan utgå från som mallar för att analysera affix.
Princip 2	Man bör se utvecklingen och inläringen av orddelar som en process.
Princip 3	Man bör fokusera på ett affix i taget, så att risken för sammanblandning minimeras.
Princip 4	Man bör se på affixinlärning som en kreativ process.
Princip 5	Man bör uppmärksamma vilka affix som är viktiga att lära in.
Princip 6	Man bör vara medveten om att en del ord inte följer ett regelbundet mönster och att dessa bättre lärs in som självständiga ord.

Nation (2001:276–278) redogör vidare för fyra olika aspekter som bör tas i beaktande när det gäller inläring utifrån affix. Dessa är: att lära sig att känna igen affixen, att känna till vad affixen betyder (vilken ordklass de tillhör etc.), vilka stavnings- och/eller ljudförändringar som kan uppkomma när ett affix adderas till en ordrot och slutligen vilka affix som kan adderas till vilka ordrotter. Sammanfattningsvis fastslår Nation utifrån flera undersökningar, att inläring av prefix och suffix spelar stor roll vid inläringen av engelska. Han påpekar även att det är lärarens uppgift att bestämma vilka affix som bör läras in, testa om eleverna har lärt in dessa samt att utforma flera olika aktiviteter för att hjälpa eleverna att förstå och lära in affix. För affixinlärning i engelskundervisningen listar Nation därför en tänkt progressionsordning (se Nation 2001:268). En liknande lista har dessvärre ej gått att finna över svenska affix. Flera av de affix som förekommer på denna lista är dock sådana som även används i svenskan. Exempelvis listas prefixen *hyper-*, *sub-*, *inter-* och *post-*, vilka jag också tänker använda i min undersökning.

2.4 Ordbildning i svenskan

Som tidigare har nämnts är affix samlingsnamnet för både prefix och suffix. Prefixen är förled till en rot/stam och suffixen är efterled till rötter/stammar. Flera olika affix kan läggas till en rot/stam och därmed ändra ordets ursprungliga betydelse. Ett exempel på ett ords uppbyggnad ses i figur 1 (Josefsson 2009:95–96). Fokus i denna uppsats är på prefixen.

stam			
avledningsprefix	rot	avledningssuffix	böjningssuffix (grammatiskt morfem)
o	tro	lig	a

Figur 1 Exempel på uppbyggnad för ordet *otroliga*.

Svenskans prefix delas in i tre olika undergrupper. Josefsson (2009:97) beskriver dessa tre som: negerande (och/eller pejorativa, d.v.s. nedsättande), prefix som ändrar ordets transivitet eller semantiska roll och förstärkande prefix. Vidare ger Josefsson exempel på vanliga prefix i svenskan där hon för den första kategorin nämner prefix som *o-*, *miss-*, *van-*, vilka kan förekomma i exempelvis orden *odjur*, *vanhelga* och *misstro*. I kategori nummer två ges exemplen *be-* och *för-* och orden *bevattna* och *försluta*. Den tredje undergruppen av prefix är de förstärkande, vilka oftast förekommer i talspråket av exemplen *jätte-* som i *jätteglad* och *skit-* som i *skitgod*.

Prefixen *o-*, *van-*, *miss-*, *be-*, *för-*, *jätte-* och *skit-* är exempel på prefix av nordiskt-germanskt ursprung. Möijer (1998:57) skriver att äldre inhemska prefix i svenskan oftast inte är produktiva. Detta innebär att de existerar i språket, men inte används i någon större utsträckning för att bilda nya ord. Den andra huvudgruppen av inlånade morfem i svenskan är de grekisk-latinska prefixen vilka spelar en viktig roll i det internationella ordförrådet och som Möijer (1998:78) beskriver som produktiva i svenskan. Möijer påpekar även att samexistensen av ord med ett nedärvt nordiskt-germanskt ursprung och ett grekiskt-latinskt

sådant bidrar till att göra språket nyansrikt. Exempel på detta är: *autodidakt – självlärd, extrovert – utåtriktad, illegal – olaglig* och *respons – gensvar*. Eftersom många ord med grekiskt/latinskt ursprung kan förekomma i liknande former i engelska eller andra språk eleven behärskar, menar Enström (2013b:184) att det för vissa inlärare av svenska som andraspråk kan vara lättare att förstå dessa, än ord med ett nordiskt/germanskt ursprung.

3 Metod, material och genomförande

I detta avsnitt presenteras undersökningens metod, informanter, genomförande och materialbearbetning. Som en sista punkt diskuteras även metodiska svagheter.

3.1 Enkäten

Metoden för att undersöka elevernas kunskap om prefix i förhållande till ordkunskap är både kvantitativ och kvalitativ och bygger på en enkät i två delar. Del 1 är en variant på ett så kallat VKS-test. Akronymen VKS står för *Vocabulary Knowledge Scale* och testmetoden har utarbetats av Paribakht och Wesche (1997:179ff). Syftet med detta test är att på djupet undersöka en språkanvändares förståelse av ett visst ord. Testet återfinns, fritt översatt från engelska, i tabell 2. Eftersom denna uppsats primära syfte inte är att testa djupet i ordkunskapsförståelsen, har testet kortats ner till att omfatta endast tre svarsalternativ (1-3). Enkäten ses i sin helhet i bilagan sist i uppsatsen.

Tabell 2 – VKS-test

1	Jag har inte sett ordet förut.
2	Jag har sett ordet förut, men vet inte vad det betyder.
3	Jag har sett ordet förut och jag tror att det betyder: _____
4	Jag kan detta ord. Det betyder: _____
5	Jag kan använda detta ord i en mening: _____

Del 2 av enkäten syftar till att undersöka elevernas kunskap om och förståelse av prefix. Informanten ombeds dels att dela av ordet där prefixet slutar och dels att ge en förklaring till vad prefixet betyder. Med andra ord undersöks prefixförståelsen både till form och till betydelse. Vid bedömningen av elevernas svar har jag utgått från de definitioner av orden som finns i Norstedts svenska ordbok.

Enkäten består av 15 ord som alla innehåller ett prefix där en tydlig betydelse går att urskilja². Alla ord (utom ett³) har ett grekiskt/latinskt ursprung. Detta kan tänkas underlätta förståelsen då elever i svenska skolan generellt har god kännedom om engelska och kanske därför har stött på prefixen i andra sammanhang än svenska. Viss hänsyn har tagits till att orden ska börja på olika bokstäver, inte vara för lika varandra samt komma från olika ordklasser. 8 av orden är substantiv, 6 är adjektiv och 1 är verb. De 15 orden ses i tabell 3 och är i enkäten placerade i denna slumpmässigt valda ordning.

Tabell 3 – Ord och prefix som förekommer i denna studie

	Ord	Prefix	Betydelse⁴	Ordklass
1	<i>teleskop</i>	tele-	fjärran, fjärr-	substantiv
2	<i>bifigur</i>	bi-	i andrahand	substantiv
3	<i>heterogen</i>	hetero-	olik, annan	adjektiv
4	<i>dysfunktionell</i>	dys-	dålig, bristfällig	adjektiv
5	<i>preparera</i>	pre-	fram-, för, före	verb
6	<i>polygami</i>	poly-	fler-, mång-, många	substantiv
7	<i>internationell</i>	inter-	mellan-,	adjektiv
8	<i>homofobi</i>	homo-	lik-, likadan, samma	substantiv
9	<i>antibakteriell</i>	anti-	mot-, motsatt	adjektiv
10	<i>subkultur</i>	sub-	under-	substantiv
11	<i>hyperaktiv</i>	hyper-	över-,	adjektiv
12	<i>kilometer</i>	kilo-	tusen	substantiv
13	<i>multimiljonär</i>	multi-	mång-, mången	substantiv
14	<i>postgymnasial</i>	post-	efter-, senare	adjektiv
15	<i>autograf</i>	auto-	själv-	substantiv

² Ord 8 – *homofobi*, bygger egentligen på indirekt kunskap om betydelsen av ordet *homosexuell*.

³ Prefixet *bi-* har både ett germanskt och ett grekiskt/latinskt ursprung. I detta fall gäller det germanska.

⁴ Den nedkortade betydelsedefinition som här har gjorts av prefixen utgår från Möijer (1998:58, 79-81).

3.2 Informanterna

Enkäten genomfördes i årskurs 1 och 2 på tre kommunala gymnasieskolor i nordvästra Skåne. Alla elever läser högskoleförberedande program och är kategoriserade efter respektive undervisningsgrupp.⁵ I uppsatsen är informanterna huvudsakligen indelade i två olika grupper: elever som läser enligt ämnesplanen för svenska som andraspråk och elever som läser enligt ämnesplanen för svenska. Den första gruppen benämns i uppsatsen som SVA-elever och den andra som SVE-elever. Värt att nämna är att grupp 2, 3, 4 och 5 undervisas av eller har undervisats av undertecknad. Vidare har grupp 2, 3 och 6 till viss del arbetat med prefix i olika former. Grupperingen följer uppställningen nedan:

Elever som läser svenska som andraspråk	Elever som läser svenska
Grupp 1: SVA 1 – TE	Grupp 8: SVE 2 – SA2/HU2
Grupp 2: SVA 1 – SA/HU	Grupp 9: SVE 1 – SA1
Grupp 3: SVA 1 – NA	
Grupp 4: SVA 2 – SA/HU	
Grupp 5: SVA 2 – NA	
Grupp 6: SVA 2 – NA/TE	
Grupp 7: SVA 2 – EK/ES	

3.3 Genomförande

Enkäten delades totalt ut till 53 SVA-elever och 49 SVE-elever. 12 av SVA-eleverna och 19 av SVE-eleverna gallrades dock bort i syfte att få så många variabler som möjligt konstanta. De som gallrades bort bland SVA-eleverna var elever födda i Sverige som läser svenska som andraspråk och i SVE-grupperna gallrades de bort som läser svenska men inte är födda i Sverige, alternativt födda i Sverige men med annat modersmål. Några enstaka elever gallrades också bort i båda grupper då de inte hade genomfört båda delar av enkäten. Detta bortfall var större än förväntat och kan ha påverkat undersökningens resultat. Antal elevsvar som undersökningen bygger på är efter bortgallringen 41 i SVA-gruppen och 30 i SVE-gruppen.

⁵ TE = Teknikprogrammet, SA = Samhällsvetenskapsprogrammet, HU = Humanistiska programmet, NA = Naturvetenskapsprogrammet, EK = Ekonomiprogrammet, ES = Estetiska programmet

3.4 Materialbearbetning

Enkätens två delar har analyserats enligt mallarna i tabell 4 och 5.

Tabell 4 – Mall för att analysera enkätsvar i del 1

Okända ord	De ord eleven har kryssat för att han eller hon <u>inte</u> har sett eller hört förut.
Bekanta ord	1. De ord eleven har kryssat för att han eller hon har sett eller hört förut, men inte kan förklara. 2. De ord eleven har kryssat för att han eller hon <u>kan</u> . Eleven har dock inte skrivit någon förklaring till dem. 3. De ord eleven har kryssat för att han eller hon kan, men där förklaringen varit felaktig eller ej tillräcklig.
Kända ord	De ord eleven har kryssat för att han eller hon kan och till vilka eleven också har skrivit en godtagbar förklaring.

Tabell 5 – Mall för att analysera enkätsvar i del 2

Identifierade prefix (i.p.)	Eleven har korrekt identifierat prefixet.
Förklarade prefix (f.p.)	Eleven har skrivit en godtagbar förklaring till prefixet.
Identifierade prefix och förklarade prefix (i.p. + f.p.)	Eleven har både identifierat och förklarat prefixet.

3.5 Forskningsetiska principer och metoddiskussion

För att få in så ärliga och äkta svar som möjligt, besvarades enkäten anonymt. De inledande frågorna om elevens språkförmåga riskerar dock att avslöja elevens identitet. Mot denna bakgrund är varken sammanställningen av elevernas bakgrundsinformation eller sammanställningen av elevernas svar inkluderade i uppsatsen. Det bör även nämnas att enkätgenomförande i den egna undervisningsgruppen inte är helt oproblematiskt. Flera elever trodde, trots att enkäten var anonym, att det var ett slags prov som skulle bedömas.

Vidare visade det sig vid resultatsammanställningen att flera elever inte riktigt hade förstått vad som förväntades av dem. Missförstånden skedde främst i del 1 vad gäller ruta C. Många elever kryssade för att de kunde ordet men gav inte någon förklaring till det.

Detta kan ha flera orsaker, varav jag har identifierat följande som tänkbara: eleven lyssnade inte tillräckligt noga på den muntliga instruktion som föregick enkäten, eleven läste inte instruktionen tillräckligt noga, eleven orkade av lättja inte skriva en förklaring, eller att exempelordet *redigera* i rutan på sida 1 tydligare skulle ha förklarats i skrift.

Värt att nämna är även att bearbetningen av resultaten och bedömningen av elevernas svar har gjorts av mig ensam. Elevernas förklaringar har inte alltid varit enkla att tyda och varje fall har bedömts individuellt. Sammantaget är min bedömning dock att uppsatsen uppnår krav på såväl validitet som reliabilitet och akribi.

4 Resultat och analys

I detta kapitel redovisar jag de resultat som framkommit i enkäten. Till viss del görs här även en analys. Resultaten diskuteras sedan vidare i kapitel 5. För mer detaljerad information om hur materialet har bearbetats se kapitel 3.4.

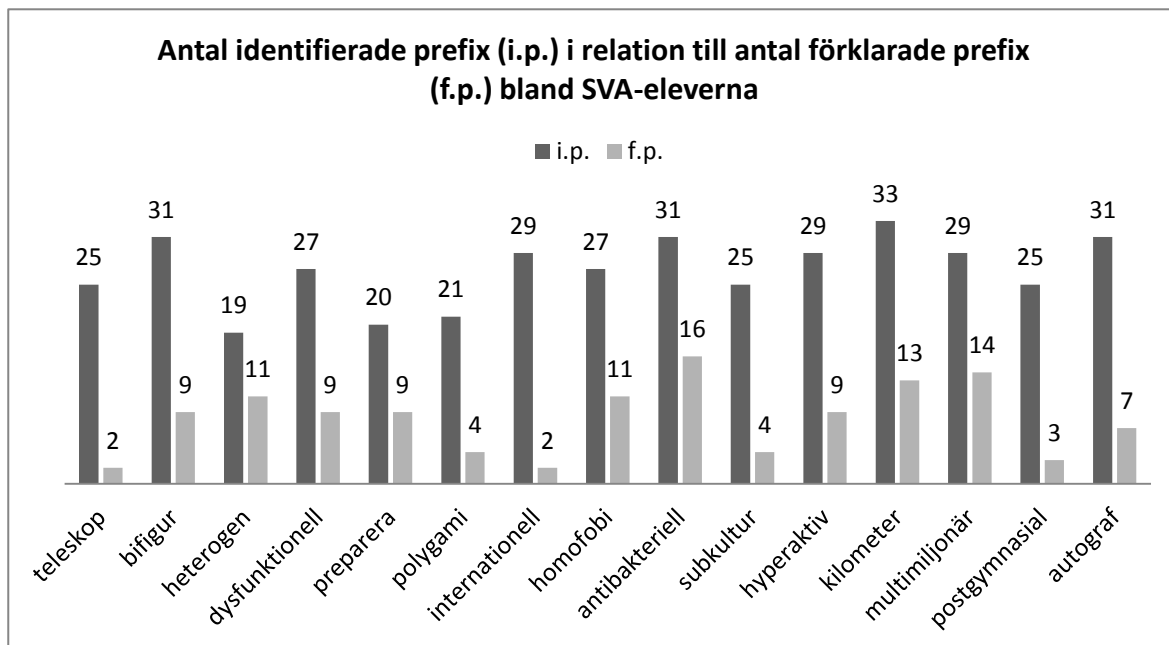
4.1 SVA-elever

Generellt kan man konstatera att många av orden i enkäten visade sig vara svåra att förklara för andraspråkeleverna. Detsamma gällde förståelsen för prefixens innebörder. Det eleverna överlag lyckades bäst med var att identifiera de olika prefixen. Figur 2 illustrerar det antal andraspråkelever som lyckades identifiera prefixen och hur många dessa är i förhållande till det antal elever som lyckades förklara prefixen. Av tabellen kan man utläsa att alla prefix förutom *hetero-* i *heterogen* identifierades av minst hälften av eleverna. Det går utifrån denna sammanställning inte att fastställa om det finns ett samband mellan vilka prefix som identifierades och vilka som förklarades. De prefix som blev förklarade flest gånger är *hetero-*, *homo-*, *anti-*, *kilo-* och *multi-*. Måhända är det en slump, men värt att notera är att de alla i vardagligt språk används som fristående ord.⁶ De prefix eleverna hade svårast att förklara var: *tele-*, *poly-*, *inter-*, *sub-* och *post-*.

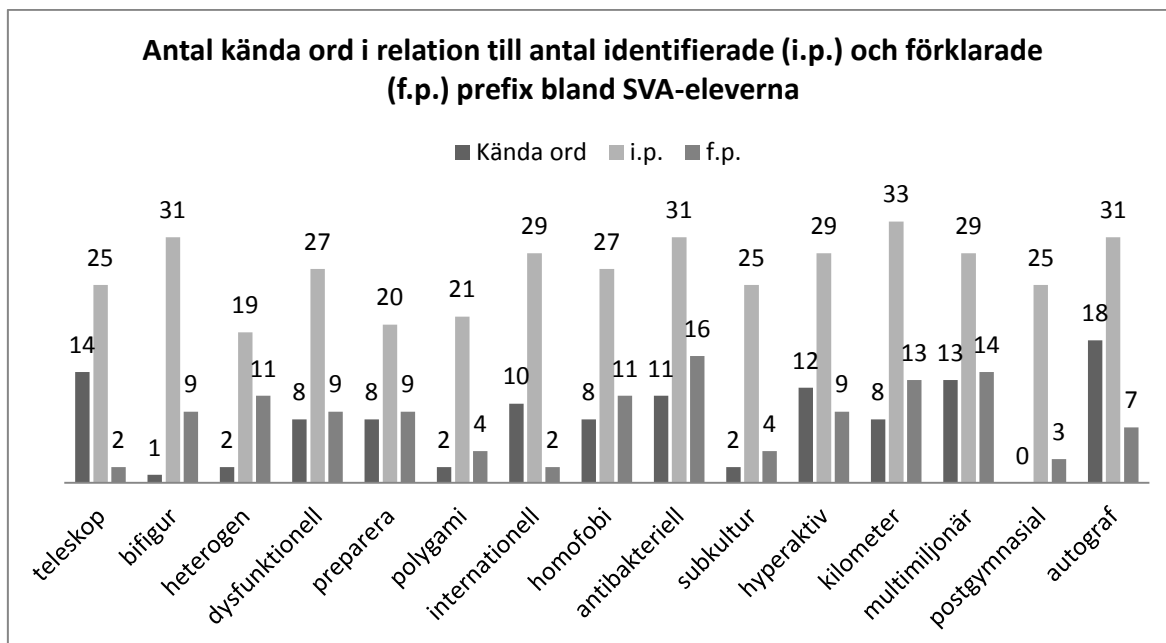
⁶ Se exempelvis Josefsson 2005:114 för en kommentar angående prefixet *anti* som fristående ord.

Figur 2 Antal identifierade prefix (i.p.) i relation till antal förklarade prefix (f.p.) bland SVA-eleverna.

Figur 3 visar förhållandet mellan antal kända ord och antal identifierade och förklarade prefix. I figuren kan man utläsa viss överensstämmelse mellan ord som förklarades av få elever och prefix som förklarades av få elever. Exempelvis förklarades orden *polygami* och *subkultur* endast av två personer. Det går hand i hand med att prefixen *poly-* respektive *sub-* endast förklarades av fyra personer vardera. En liknande relation gäller för ordet *postgymnasial* som inte förklarades av någon och där prefixet *post-* endast förklarades av tre personer. Ett någorlunda jämnt förhållande mellan antal kända ord och antal förklarade prefix råder även mellan ord med högre korrekthetsgrad. Detta gäller för orden: *dysfunktionell*, *preparera*, *homofobi*, *hyperaktiv* och *multimiljonär*. Det skulle följaktligen kunna vara så att det för några av orden finns ett samband mellan att känna till ordets helhetsbetydelse och att kunna förklara betydelsen av dess prefix.

Figur 3 Antal kända ord i relation till antal identifierade (i.p.) och förklarade (f.p.) prefix bland SVA-eleverna.

Både figur 2 och 3 ger på gruppnivå intressanta antydningar om elevernas kunskap om orden och prefixen. Det riktigt intressanta är dock att på individnivå se om det är möjligt att finna några samband mellan konstaterad kännedom om prefix och konstaterad kännedom om orden i fråga. I tabell 6 har en sammanställning gjorts över de tio elever med högst antal korrekta resultat när det gällde att identifiera och förklara prefixen. Detta har sedan satts i relation till vilka de tio bästa eleverna är i fråga om ordkunskap. I 6 fall av 10 visar det sig vara *samma elever*. Värt att nämna är emellertid att det här inte har gjorts någon analys som kan visa på statistisk signifikans.

På detta generella plan handlar det om alla femton ord som en grupp. Exempelvis lyckades elev 8 förklara sju olika ord. De nio prefix denna elev lyckades identifiera och förklara behöver nödvändigtvis inte vara samma. Därför har även en avstämning gjorts mellan ett visst ord och det prefix som detta ord innehåller och detta har fått benämningen ”total överensstämmelse” (den högra kolumnen). Där kan man se att de fem elever med högst överensstämmelse mellan identifierade och förklarade prefix (i.p. + f.p.) i förhållande till kända ord, även återfinns bland de tio elever som totalt hade högst antal

korrekt förklarade ord. De som bäst kunde identifiera och förklara prefixen återfinns med andra ord bland de elever som totalt hade högst antal korrekt förklarade ord.

Tabell 6 – Elever med högst antal korrekta svar bland SVA-eleverna

Elev	Högst antal i.p. + f.p.	Högst antal kända ord	Högst antal total överensstämmelse mellan i.p. + f.p. och kända ord
Elev 8	9	7	4
Elev 9	6	8	4
Elev 23	6	10	4
Elev 33	9	7	6
Elev 14	6	6	
Elev 35	6	5	
Elev 2		7	4
Elev 6		6	
Elev 27		13	
Elev 30		7	
Elev 10	10		
Elev 11	5		
Elev 29	6		
Elev 36	8		

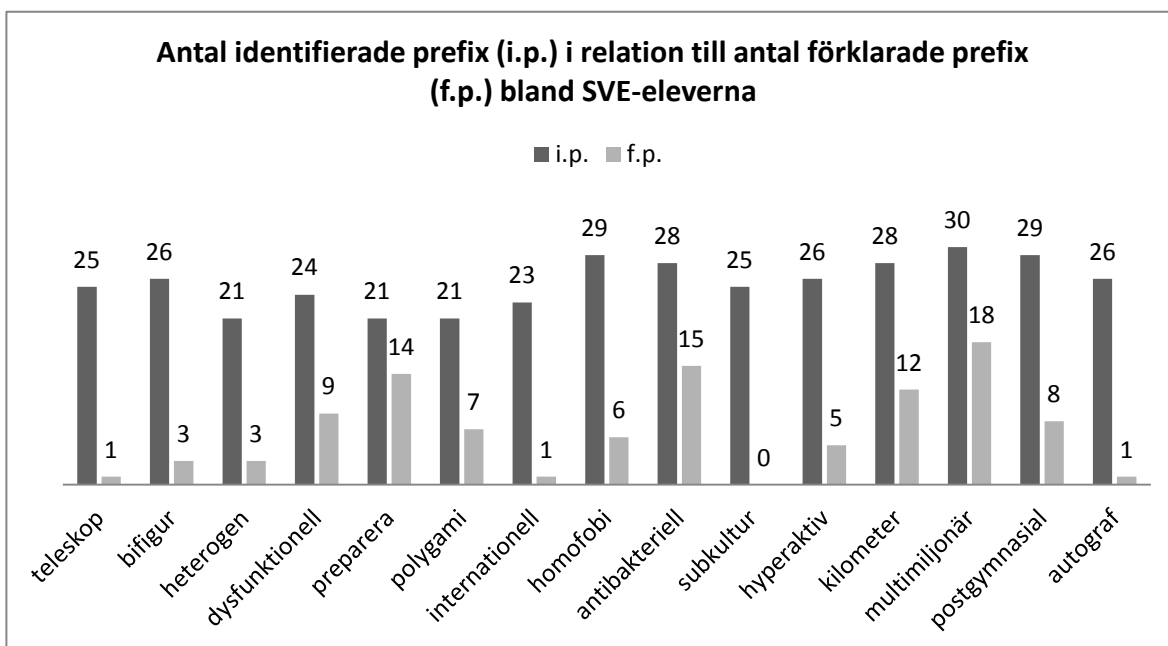
I tabell 7 är det intressant att studera elev 27 som av någon anledning inte identifierade prefixen, men lyckades förklara lika många ord som antal korrekt förklarade prefix. Denna elev hade med tretton korrekta förklaringar både för orden och för prefixen faktiskt det högsta antalet korrekta svar i båda kategorier. Tolv av dessa överensstämde även exakt vad gällde ord och prefix. Om denna elev också hade visat att hen kunde dela av prefixen korrekt, skulle siffran som visar att hög kännedom om prefixen också ger hög kännedom om orden, öka från 6 till 7 av 10.

Tabell 7 – Elev 27

Elev	Antal korrekt f.p.	Antal korrekta kända ord	Antal överensstämmande f.p. med kända ord
Elev 27	13	13	12

4.2 SVE-elever

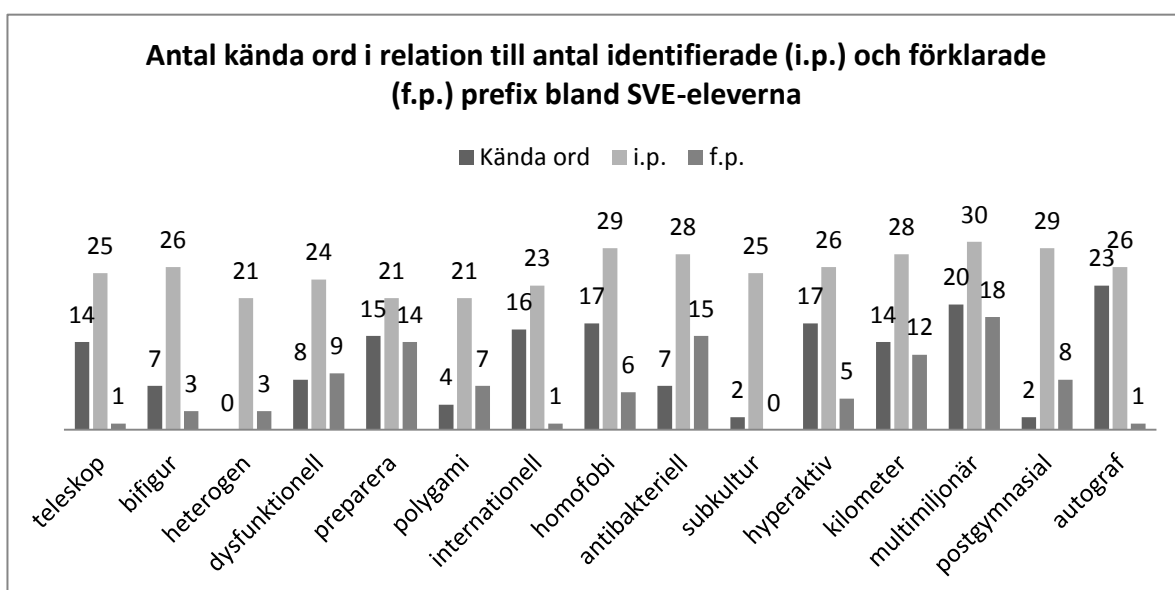
Figur 4 visar det antal prefix som SVE-eleverna lyckades identifiera i relation till det antal prefix de lyckades förklara. De prefix SVE-eleverna lyckades bäst med att förklara var: *dys-*, *pre-*, *anti-*, *kilo-* och *multi-*. De tre sistnämnda prefixen är även de som flest SVA-elever lyckades förklara. De prefix SVE-eleverna lyckades minst bra med att förklara var: *tele-*, *inter-*, *sub-*, *bi-*, *hetero-*, och *auto-*. De tre första överensstämmer med de prefix som även SVA-eleverna hade svårast för att förklara. (Se avsnitt 4.1 för en jämförelse med SVA-eleverna. Notera dock att sammanställningen inte är procentuell, utan bygger på antal elevsvar).

Figur 4 Antal identifierade prefix (i.p.) i relation till antal förklarade prefix (f.p.) bland SVE-eleverna.

Figur 5 visar antal kända ord i relation till antal identifierade prefix och antal förklarade prefix. Som tidigare konstaterades lyckades eleverna bäst med att identifiera prefixen. Mellan detta sakförhållande och det att eleverna förklarade orden råder en stor obalans. Det är dock möjligt att spåra ett samband mellan att kunna förklara ordet och att kunna förklara

dess prefix. På gruppnivå kan man urskilja att orden *heterogen* och *subkultur* är förklarade av ytterst få elever och detsamma gäller för dess prefix. Likaså kan man notera att det råder stor likhet i antal förklarade prefix och antal förklarade ord när det kommer till orden *dysfunktionell*, *preparerera*, *kilometer* och *multimiljonär*. För 6 av de 15 orden tycks det alltså finnas ett samband mellan prefixkunskap och ordkunskap. Eftersom det finns fler ord som avviker räcker detta dock inte för att dra några slutsatser i frågan.

Figur 5 Antal kända ord i relation till antal identifierade (i.p.) och förklarade (f.p.) prefix bland SVE-eleverna.

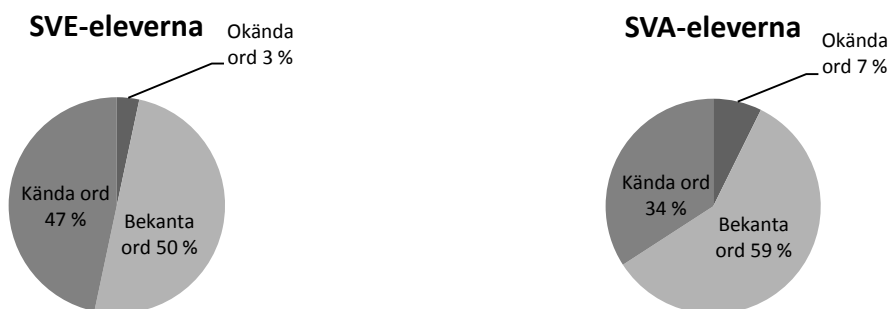
Tabell 8 visar de nio elever med flest antal identifierade och förklarade prefix. Sex av dessa är samma elever som hade högst antal korrekt kända ord. För 6 av 9 elever stämmer alltså hypotesen om att god kännedom om prefixen ger god kännedom om orden i fråga. Den totala överensstämmelsen visar för SVE-eleverna att de fem elever med högst antal totalt överensstämmande ord även återfinns bland de tio elever som hade bäst totala resultat på ordkunskapstestet.

Tabell 8 – Elever med högst antal korrekta svar bland SVE-eleverna

Elev	Högst antal i.p. + f.p.	Högst antal kända ord	Högst antal total överensstämmelse mellan i.p. + f.p. och kända ord
2	9	11	6
7	6	8	5
8	7	10	6
11	8	12	7
14	6	10	4
17	5	9	
20	9		
22	5		
30	7		
1		8	
5		9	
6		11	
12		8	

4.3 SVA-elever i jämförelse med SVE-elever

Figur 6 visar fördelningen i procent över hur många ord SVA-eleverna respektive SVE-eleverna markerade att de behärskar eller inte. Eftersom en del elever inte hade förklarat ord som de kryssat för att de kunde är det möjligt att denna siffra skulle kunna vara högre. Tydligt är dock att det för SVE-eleverna fanns fler kända ord än vad det gjorde för SVA-eleverna. Se kapitel 3.4 för ytterligare förklaring till materialbearbetningen.

Figur 6 Fördelning i procent över det antal ord eleverna visade att de behärskar.

En annan intressant jämförelse mellan SVE-elever respektive SVA-elever är hur stor andel korrekta ordförklaringar, identifierade prefix samt förklarade prefix som eleverna totalt lyckades med. Tabellerna 9 och 10 visar att SVE-eleverna föga förvånande klarade sig bättre i alla kategorier. Dock är det marginellt när det kommer till att förklara prefixen. En möjlig förklaring till att SVA-elevernas resultat nästan är i paritet med SVE-elevernas kan vara att man i kursen svenska som andraspråk systematiskt arbetar med ordbildning och affixkunskap på ett sätt som inte görs i svenskkursen. Av tabell 9 kan man även utläsa att korrektheten för SVA-gruppen som helhet nästan är exakt lika stor vad gäller antal kända ord (19 %) och antal förklarade prefix (20 %). Det är ytterligare en antydning om att kunskap om prefix möjligtvis kan kopplas till allmän kunskap om ord.

Tabell 9 – Korrekthet i procent räknat för SVA-eleverna

	Antal korrekta svar	Totalt antal möjliga svar	=	Korrekthet i %
Kända ord	117	615	=	19 %
Identifierade prefix	402	615	=	65 %
Förklarade prefix	123	615	=	20 %

Tabell 10 – Korrekthet i procent räknat för SVE-eleverna

	Antal korrekta svar	Totalt antal möjliga svar	=	Korrekthet i %
Kända ord	166	450	=	37 %
Identifierade prefix	382	450	=	85 %
Förklarade prefix	103	450	=	23 %

I kapitel 3.2 där informanterna presenterades, nämndes även att vissa grupper faktiskt har arbetat aktivt med prefixinlärning. Dock går det inte att fastslå exakt hur mycket och på vilket sätt. I ljuset av detta är det ändå intressant att se hur de olika grupperna ställer sig mot varandra. De grupper som på något sätt har undervisats i just prefixkunskap är grupp 2, 3 och 6. I tabell 11 kan man utläsa att både grupp 2 och grupp 6 placerar sig med bäst resultat vad gäller att förklara de olika prefixen. Grupp 3 avviker dock och visar låga resultat både vad gäller att identifiera och att förklara prefixen. En grupp som däremot

utmärker sig på tredje plats vad gäller att förklara prefixen är grupp 8. Möjligtvis kan detta ha att göra med gruppens speciella programriktning. Flera av eleverna läser Humanistiska programmet där undervisning i exempelvis ordbildningslära är en naturlig del av utbildningen. Även om grupp 3 alltså avviker från de andra kan ovanstående resonemang ändå i viss omfattning ge en antydning om att prefixkunskap är värdefull.

Tabell 11 – Antal korrekta svar räknat i procent på gruppnivå

Grupp	Identifierade prefix	Förklarade prefix
Grupp 1: SVA 1 – TE	60 %	15 %
Grupp 2: SVA 1 – SA/HU	88 %	32 %
Grupp 3: SVA 1 – NA	49 %	13 %
Grupp 4: SVA 2 – SA/HU	100 %	16 %
Grupp 5: SVA 2 – NA	60 %	19 %
Grupp 6: SVA 2 – NA/TE	87 %	47 %
Grupp 7: SVA 2 – EK/ES	63 %	13 %
Grupp 8: SVE 2 – SA2/HU2	84 %	28 %
Grupp 9: SVE 1 – SA1	80 %	17 %

5 Diskussion

Målet med denna uppsats var dels att undersöka gymnasieelevers kunskap om och förståelse för prefix och dels att sätta detta i relation till deras allmänna ordkunskapsförståelse. I detta avslutande kapitel gör jag en reflektion kring de resultat som framkommit och de möjliga slutsatser som kan dras.

Resultaten i kapitel 4 ger en hel del intressanta svar. Det första som kan konstateras är att ordkunskap faktiskt är en svårighet för många elever. Figur 6 visar tydligt att samma ord skapar mycket större svårigheter för SVA-eleverna än vad de gör för SVE-eleverna. I inledningen beskrev jag ordkunskapens roll i språkinlärningsprocessen. Denna studie ger signaler om att arbete med ordkunskap och ordbildning absolut bör ges utrymme i andraspråksklassrummet, men kanske även i förstaspråksklassrummet.

Vad gäller kunskapen om prefix är det inte lika tydligt. Att identifiera prefixen var för de flesta elever relativt lätt gjort, men att förklara dem var svårare. Resultaten i kapitel 4

visar dock att det trots undersökningens lilla omfång är möjligt att skönja vissa samband mellan att kunna orden och att ha förståelse för prefixen. Bland SVA-eleverna är det i 6 av 10 fall samma elever som har bäst kunskap om prefixen som också har den bästa ordkunskapsförståelsen. För SVE-eleverna är motsvarande siffra 6 av 9 elever. Detta underlag är dock för litet för att kunna ge säkra svar på om prefixkunskap och ordkunskapsförståelse hänger samman. Hypotesen om att de elever som bäst klarar av att identifiera prefixen också är de elever som har den bästa ordkunskapsförståelsen, stämmer dock i vissa fall.

Det som studien inte riktigt ger svar på är vad som är hönan och vad som är ägget. Är det prefixkunskapen som automatiskt ger en större ordkunskapsförståelse eller är det ordförrådet som indirekt ger kunskap om prefix? Det går i denna undersökning inte att svara på, men tendenser finns till att prefixkunskap och ordkunskap hänger samman. Detta var uppsatsens primära syfte vilket därmed kan sägas vara uppfyllt. Det sekundära syftet att undersöka vilka skillnader som finns mellan SVE-elever och SVA-elever uppfylldes också. Resultatet där visar främst på skillnader i ordkunskap och i att identifiera prefix. Dock lyckades SVA-eleverna nästan lika bra som SVE-eleverna med att förklara prefixen.

5.1 Slutord

Borde lärare då ägna tid åt affixinläring? Det är svårt att ge ett entydigt svar på frågan, men de svar som framkommit i denna uppsats pekar på att det kan vara väl värt att ge utrymme för sådan undervisning. Viktigt att komma ihåg är dock det som Nation och Enström ger röst för i kapitel 2, det vill säga att explicit ordinläring bör kombineras med implicit ordinläring. I undervisningen av affix bör läraren dessutom fundera över vilka affix som ska läras in och fokusera på några i taget. Om man systematiskt bygger upp ett arbete runt ordbildning utifrån detta synsätt tror jag att eleverna successivt får en bättre förståelse för hur olika ord hänger samman. Detta bör i sin tur leda till en ökad förståelse för och utveckling av ordförrådet som helhet.

5.2 Förslag till vidare forskning

Under arbetet med denna uppsats har insikten växt fram att det i svensk litteratur finns få undersökningar som berör ordinlärning utifrån kunskap om prefix och suffix. En frekvenslista på vanligt förekommande affix (liknande den som beskrivs för engelska affix i kapitel 2.3) tycks saknas. Att forska vidare i en systematisk ordning i vilken affix bäst lärs in vore ett värdefullt bidrag till andraspråksundervisningen. Vidare har denna uppsats endast undersökt de grekisk-latinska prefixen. Intressant vore att forska vidare i hur elever lär in och behärskar ord som innehåller prefix av nordiskt-germanskt ursprung.

Ytterligare ett förslag till kommande studier är att ge eleverna ett ordkunskapstest utan att de i förväg får veta något om orden eller syftet med testet. Därefter skulle man kunna låta eleverna aktivt studera de affix som förekommer i dessa ord och senare låta dem göra samma test igen. Hur skulle resultatet då skilja sig? Skulle det efterföljande ordkunskapstestet visa att de hade ett högre resultat då de studerat affixen skulle det i så fall innebära att det är värt att lägga tid på explicit affixinlärning.

Litteraturlista

- Enström, Ingegerd, 2010: *Ordens värld: svenska ord – struktur och inläring*. Uppsala: Hallgren & Fallgren.
- Enström, Ingegerd, 2013a: *Att undervisa om ord. En studie av lärares behov, förutsättningar och kunskapsutveckling i svenska som andraspråk*. Göteborg: Forskningsrapporter från institutionen för svenska språket. Göteborgs universitet.
- Enström, Ingegerd, 2013b: Ordförråd och ordinläring - med särskilt fokus på avancerade inlärare. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) *Svenska som andraspråk*. Lund: Studentlitteratur.
- Josefsson, Gunlög, 2005: *Ord*. Lund: Studentlitteratur.
- Josefsson, Gunlög, 2009: *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Lund: Studentlitteratur.
- Milton, James, 2009: *Measuring Second Language Vocabulary Acquisition*. Bristol: Multilingual Matters.
- Möijer, Kjell, 1998: *Svensk ordlära: att bilda ord*. Stockholm: Ekelunds Förlag AB.
- Nation, I.S.P., 2001: *Learning Vocabulary in Another Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Norstedts svensk ordbok. 2012: *WordFinder*. Tredje upplagan. (Version 1.0.4.0423, senast uppdaterad 2015-05-07). [App] Tillgänglig: www.wordfinder.com [2016-05-19]. WordFinder Software International AB.
- Paribakht, T. Sima & Wesche, Marjorie, 1997: Vocabulary enhancement activities and reading for meaning in second language vocabulary acquisition. I: Coady, James & Huckin, Thomas (red.) *Second Language Vocabulary Acquisition*. Cambridge: Cambridge University Press.

Bilaga: Enkät – ordkunskap

Syftet med denna enkät är att undersöka ungdomars allmänna kunskap om ord. Enkäten innehåller 15 ord och består av två delar. För undersökningens syfte är det viktigt att du svarar ärligt. Deltagandet är helt frivilligt och anonymt, vilket innebär att resultatet naturligtvis inte påverkar betygsättning i kursen. Stort tack för din medverkan!

Inledningsvis ber jag dig besvara några frågor om dig själv och din språkförmåga:

1. Årskurs 1   Årskurs 2   Årskurs 3

2. Tjej: Kille:

3. Modersmål (det/de första språk du lärde dig som barn):

_____

4. Född i Sverige:

JA   NEJ   Om NEJ – antal år i Sverige: _____

5. Språket som du oftast talar hemma: _____

6. Andra språk du behärskar (kan): _____

Del 1 – ordkunskap

Instruktion: Välj det alternativ som bäst stämmer överens med din uppfattning om ordet.

Exempel: redigera

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:

_____

Del 1

Ord 1: teleskop

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 2: bifigur

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 3: heterogen

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 4: dysfunktionell

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 5: preparera

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 6: polygami

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 7: internationell

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 8: homofobi

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 9: antibakteriell

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 10: subkultur

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 11: hyperaktiv

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 12: kilometer

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 13: multimiljonär

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 14: postgymnasial

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Ord 15: autograf

- A. Jag har inte sett eller hört detta ord förut.
- B. Jag har sett och/eller hört detta ord förut, men jag vet inte vad det betyder.
- C. Jag har sett och/eller hört detta ord förut och jag tror/vet att det betyder:
-

Del 2 – Kunskap om olika prefix

Ett prefix är en betydelsebärande orddel i början på ett ord. Ett och samma prefix med samma grundbetydelse kan förekomma i flera olika ord.

a. **Dra ett streck** där du tror eller vet att prefixet tar slut.

b. **Ge en förklaring** till vad du tror eller vet att prefixet betyder.

Exempel:

a. redigera → re|digera

b. Detta prefix betyder: *tillbaka, åter, på nytt, om*

Del 2

Ord 1:

a. teleskop

b. Detta prefix betyder: _____

Ord 2:

a. bifigur

b. Detta prefix betyder: _____

Ord 3:

a. heterogen

b. Detta prefix betyder: _____

Ord 4:

a. dysfunktionell

b. Detta prefix betyder: _____

Ord 5:

a. preparera

b. Detta prefix betyder: _____

Ord 6:

- a. polygami
- b. Detta prefix betyder: _____

Ord 7:

- a. internationell
- b. Detta prefix betyder: _____

Ord 8:

- a. homofobi
- b. Detta prefix betyder: _____

Ord 9:

- a. antibakteriell
- b. Detta prefix betyder: _____

Ord 10:

- a. subkultur
- b. Detta prefix betyder: _____

Ord 11:

- a. hyperaktiv
- b. Detta prefix betyder: _____

Ord 12:

- a. kilometer
- b. Detta prefix betyder: _____

Ord 13:

- a. multmiljonär
- b. Detta prefix betyder: _____

Ord 14:

- a. postgymnasial
- b. Detta prefix betyder: _____

Ord 15:

- a. autograf
- b. Detta prefix betyder: _____